Telefon št. 74.

Posamna številka 10 h.

Po pošti prejeman:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejeman
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 26. V Ljubljani, v soboto 1. februvarija 1902. **Letnik XXX.**

Vabilo na naročbo.

S **I. februvarijem** se pričenja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEC“

velja za ljubljanske naročnike v upravništvu:

Vse leto 20 kron.	Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „	Jeden mesec 1 K 70 h

Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan veljá:

Vse leto 26 kron.	Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „	Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravništvo „Slovenca“.

Ljudske šole.

Dunaj, 29. jan.

V seji 29. t. m. je razpravljal proračun. odsek o ljudskem šolstvu.

Med drugimi so se udeležili te razprave poslanci Povše, vitez Vuković in Robič. Posl. Vuković je govoril o šolstvu v Istri in pozval učno upravo, naj stori svojo dolžnost in prisili dež. odbor istrski, da se napravijo ljudske šole povsod, ker doslej je vzlic ponovljenim prošnjam raznih občin še nad 17000 otrok brez šole.

Poslanec Povše je govoril o ljudskem šolstvu v Trstu, ter dokazoval, kako krivico trpe Slovenci v Trstu, kateri so že pred 17 leti vložili prošnjo, da se za 1400 za šolo godnih slovenskih otrok v Trstu napravijo ljudske šole, kakor to državni šolski zakon veli. Mestni svet tržaški je zavrnil prvo vlogo l. 1884, podano po političnem društvu »Edinost«, ne da bi zavrnitev utemeljil.

Proti takemu brezobzirnemu postopanju se je vložil priziv na dež. šolski svet, potem na ministerstvo, toda tudi te oblasti so zavrnile vlogo iz formalnega vzroka, češ da se je za to potegovalo politično društvo, katero nima te pravice, ampak le stariši.

Po tolikih letih se je morala znova pričeti akcija, da se izvrši zakon, ki velja za vse druge, za tržaške Slovence pa ne. Mestni magistrat se protivi vedno z izgovorom, da imajo stariši slovenskih otrok priliko pošiljati otroke v okolico na tamošnje slovenske ljudske šole, ki niso nad 4 km oddaljene. Sploh pa municipij ošabno odklanja vsako misel, da bi kedaj tudi slov. šola našla prostor v Trstu, ki je baje italijansko mesto.

Govornik pravi, da bi bil pričakoval, da bo dež. šol. svet, ki v svojem odloku pri znava pravico do te zahteve, strogo postopal, kakor veli šolski zakon. Toda varali smo se. Da bi se dež. šol. svet izognil dolžnosti, nastopiti proti gospodujoči italijanski stranki, je končno izrekel, da naj bi vendar slov. otroci hodili v slovenske šole v okolici, ki itak niso preveč oddaljene.

V drugih mestih, koder prebivajo nemške manjšine, zna in ve vlada najti pota, da prisili ona oblastva, ki morajo skrbeti za ljudsko šolstvo, da se kar čez noč osnuje šola.

Sedaj je priziv slovenskih starišev pri naučnem ministerstvu. Zato apeluje govornik na naučnega ministra, naj odloči, kakor mu velita pravica in resnica, kakor določa zakon.

Da je v Trstu na stotine slovenskih otrok, spričuje tudi dejstvo, da obiskuje večrazredno ljudsko šolo družbe sv. Cirila in Metoda nad 400 slovenskih otrok. Koliko bi jih še bilo, ko bi jih ta šola mogla sprejeti, koliko pa jih je, ki morajo hoditi v italijanske šole! In prav to poslednje je, kar hoče tržaški municipij, ko zanika v mestu osnovo slov. ljudskih šol. Siliti hoče slov. deco, da se poitalijani.

Toda vara se, da se mu to posreči, ker slovenski roditelji ne bodo mirovali, dokler ne dosežejo svoje v zakonu jim zajamčene pravice. Da se širi slovanski živelj tudi v Trstu, kaže izid glasovanja pri državnozborski volitvi. Okoli deset tisoč glasov je bilo oddanih za slovenskega kandidata! Oholi mogotci naj ne zabijo, da imajo opraviti z narodom, ki je žilav, vztrajen v trdem boju, katerega je vajen in v katerem ne bo podlegel in omahnil.

Če bi pa bila učna uprava res tako slabotna, da ne bi izvršila tega, kar ji veli zakon, naj pa osnuje, kakor za nemške otroke v Trstu, slovenske državne ljudske šole.

Govornik izraža nado, da bo vlada znala tudi proti laški gospodi tako nastopati, kakor to dela proti Slovencem in Čehom, če zahteva nemški živelj. Naj ona postopa z enako odločnostjo v Istri, da dobe hrvatski in slovenski otroci ljudske šole, kakor to dela drugod, koder strogo izvršuje določila šolskega zakona in se ne ozira na ugovore, da je iz finančnih ozirov nemogoče povsod šole snovati. Zapovedujejo se nove šole, če je le 40 otrok; le v Istri veljajo oziri na finančne razmere, to pa, ker ondotni mogotci laški nočejo, da bi istrski Slovan napredoval.

Enako obupne so šolske razmere na Koroškem. O tem se je že voliko govorilo in bo še drug tovariš o tem govoril. Gospodom so te grozne razmere itak znane, en slučaj moram pa spraviti v razgovor, ker je pereč in v stadiju bližnje razsodbe. Zato pričakujem, da bo naučni minister v tem slučaju storil svojo dolžnost in pravico varoval. Zadeva je ta. Po dolgem naporu so dosegli občani v Št. Jakobu na Koroškem, da se je po odredbi in razsodbi učnega ministerstva osnovala slovenska ljudska šola, bela vrana v tužnem Korotanu! Trinajst let deluje ta šola s povoljnim vspehom in sedaj, ko občinski zastop in krajni šol. svet hočeta tako šolo, izmislijo si nasprotniki zvit načrt, da nabirajo podpise za peticijo, ki zahteva razdelitev te šole na slovenski in nemški oddelek!

Kaj so taki podpisi, kako se nabirajo, kako se prisilijo in pridobé, ni mi treba natančaje dokazovati.

Protestovati pa se mora proti slabosti politiških oblastev, da vpoštevajo take spletkarije, namesto da se drže izjav v to poklicanih zastopstev, krajnega šol. sveta in obč. odbora.

Dovolj se greši proti zdravemu temelju ljudskega šolstva, zato pozivlja ministra, da razsodi pravično in s svojo razsodbo onemogoči nakane spletkarjev, ki se vmešavajo v šolstvo.

Stroški za ljudsko šolstvo naraščajo od leta do leta in ogromna bremena nakladajo deželam, ki morajo plačevati za ljudsko šolstvo in molčati, ko drugi v večini vladni zastopniki zapovedujejo in velevajo, kako bodi šolstvo.

Učna uprava ukazuje natančno izvršitev šolskega zakona, tako da se množe nove šole in razširjajo obstoječe na več razredov. Vsi želimo, da se naše ljudstvo izobražuje, toda nihče ne more ugovarjati, da s tem narašča deželam veliko breme, katero se najbolje izraža v proračunih za ljudsko šolstvo, ki od leta do leta naglo naraščajo in postajajo deželam prav težavno finančno vprašanje.

Dežele morajo izvrševati dolžnosti izvirajoče iz drž. šol. zakona, in ustrezati zahtevi učiteljstva po zvišanju plač. Opravičeno je tedaj, da država priskoči deželam na pomoč in jim s primernimi odstotki pomaga zmagovati to breme. Ces. vlada ume najti vire v pokritje zahtev vojne uprave, in tudi v to svrho ji bo mogoče najti dohodkov, ako le resno hoče. Govornik torej upa, da bo naučni minister pripravil tudi finančnega ministra, da mu omogoči rešiti to pereče vprašanje, da namreč prispeva država k troškom za ljudsko šolstvo.

Posl. Povše govori nato o učiteljiščih. Na teh se naj ljudski učitelj pripravlja za svoj poklic. V ogromni večini se vrača mladina iz ljudskih šol zopet domov, kjer si služi kruh kot kmetovalci. Lepo nalogo si je stavilo ljudsko šolstvo, tudi v kmetijski vedi učence podučiti. Priznati se mora dobra volja — toda ta še ne zadostuje, treba je v to tudi vsposobljenja. Tega pa ljudski učitelji ne morejo imeti, ker se jim ne nudi prilika na učiteljiščih temeljito se seznaniti s kmetijsko vedo.

To pa bi se prav lahko doseglo, ko bi učna uprava na učiteljiščih nameščala za pouk o naravoznanstvenih predmetih kmetijske veščake. Visoka šola za poljedelstvo izgojuje veščake, ki so popolnoma usposobljeni za naravoznanstvene predmete, ki imajo za to državne izpite. Ko bi se taki veščaki nameščali, predavali bi ne le kmetijsko vedo kot tako, ampak tak učitelj bi tudi pri predavanju botanike, mineralogije

LISTEK.

Cerkveni nadzorniki.

Saj vemo, kako bo prišlo. Bogoslovski profesorji bodejo odslovljeni, bogoslovska semenišča bodejo zaprli in bogoslovci dobili bodejo iz Rima nalog, da si namesto vseh učnih knjig naroče »Slov. Narod« ter ga študirajo. Oj, zlati vek takrat liberalcem kranjskim pride! Mi klerikalci se bodemo pa poskrili po kotih, v katerih bodejo ležale v prahu pozabljenosti različne dogmatične, liturgične in druge bogoslovske knjige.

»Slov. Narod« pa bode to odlikovanje tudi popolnoma zaslužil. Dokaz: Že dolgo čuva skrbno med čistostjo cerkvenega nauka. Papežev primat, nezmotljivost, spoved itd. itd. vse to je uže obdelaval, seve po svoje, temeljito. Skrbel je za čistost cerkvenega nauka, ker ako bi šlo po željah liberalcev, bi očistili cerkev vseh dotičnih naukov in ustanov. Toda »Slov. Narod« skrbi z ganljivo brižnostjo tudi za to, da se natanko in vestno spolnujejo vsi liturgični predpisi.

V sredo piše »Slov. Narod« takole:

»Pri ti priliki omenjamo, da tudi nekateri ljubljanski duhovniki ne spoštujejo papeževe odredbe, da je po tihi maši moliti tri »Ceščena Marija« in »Ceščena kraljica«. V nunski cerkvi se te molitve nikdar ne opravijo, videli smo pa tudi že, da se je mašnik po teh molitvah prekrižal, kar tudi ni dovoljeno. Ko bi hoteli slabe dovtipe delati, bi imeli tu lepo priliko. Lahko bi se razkoračili in na pr. vprašali, zakaj se nunski katehet ne suspendira, ker papeževega ukaza ne spolnjuje, in kako se upa maše ukrajševati, ko se vendar maše naroče neskrajšane z vsemi molitvami vred, kar jih je predpisanih«.

Iz tega pisanja bi izhajalo, da so liberalci o liturgičnih predpisih katoliške cerkve bolje poučeni, kot katoliški duhovni. Grozno! Torej v Ljubljani je veliko ljudi, kateri sicer hodijo k maši, a prisotni so brez svoje krivde pri neveljavno opravljeni sv. maši. Kriv je temu duhovnik, kateri ne pozna, vsekako pa ne izpolnuje liturgičnih predpisov. Navzlic temu tega duhovnika ne suspendirajo, dočim suspendirajo duhovne, kateri glede naukov cerkve ne soglašajo s cerkvijo. To se mora temeljito spremeniti. Saj liberalci v svoji neskončni skrbi za cerkev itak hočejo, da se cerkev postavi pod posebno nadzorstvo. Zakaj država za to ne skrbi, da bi se uvedlo tako prepotrebno nadzorstvo? Potem bi maše ne bile več neveljavno opravljene.

Le pomislite: Dotični duhoven uršulinske cerkve bi ravno po opravljeni sveti maši prišel domu. Kar bi stopil v sobo liberalni cerkveni višji nadzornik.

Nadzornik: Moja kuharica mi je ravnokar izrazila svoje veliko začudenje, da ne opravljate ob koncu maše molitev, katere je, kakor naša kuharica čisto natanko ve, ker je bila zraven, ko se je s prižnice naznanilo, izrecno predpisal papež, da se ob koncu maše opravijo. Naša kuharica, jako pobožna ženska, to Vam lahko potrdim, je nad tem Vašim početjem zelo ogorčena in dvomi, ali je bila danes pri veljavni maši, ali ne. Jaz Vas takoj suspendiram.

Duhovnik: Kakor je za nas sila častno, da nas pusti nadzirati tako visok dostojanstvenik, kot ste Vi, višji gospod cerkveni nadzornik, po svoji kuharici, vendar moram pripomniti, da Vaša kuharica ne pozna zadostno dotičnih predpisov.

Nadzornik: Kaj!? To se upate trditi o tako pobožni ženski! Jaz se v tem oziru na njo popolnoma zanesem. Vi ste suspendirani, pa je.

Duhovnik: Le to-le, prosim, da Vam smem še opomniti. Res so predpisi, ki ukazujejo, da se ob koncu vsake svete maše opravijo določene molitve. Toda ti predpisi izvzemajo izrecno pete in pa konventualne svete maše. In uršulinski samostan ima ravno vsak dan konventualno sveto mašo, pri kateri se torej dotične molitve ob koncu ne opravijo. Vaša kuharica, čislani gospod višji cerkveni nadzornik, se torej vsekako moti, ker hoče, da naj se dotične molitve opravijo tudi pri konventualni sveti maši. Prosim, podučite jo.

Nadzornik: Pokažite mi dotične predpise!

Duhovnik mu jih pokaže.

Nadzornik vzame klobuk in palico ter počasi odhaja, melanholično mrmraje: »Tudi kuharice se včasih motijo!«

in živalstva vedno oziral se na kmetijstvo. Tako bi mogli doseči res temeljito izobrazbo učiteljskih kandidatov v kmetijski vedi. Iz teh razlogov je moj predlog opravičen:

Ces. kr. naučno ministerstvo se pozivlja, da se pri nameščenju učiteljskih mest na učiteljiščih za naravoznanske predmete ozira na kompetente, ki dokazujejo tudi vsposobljenost za kmetijsko stroko. Dokler se to ne more izvršiti, naj skuša učna uprava za pouk o kmetijstvu na učiteljiščih pridobiti kmetijske veščake.

Da se pa, prej ko mogoče, zboljša pouk o kmetijstvu na ljudskih šolah, naj učno ministerstvo v budget postavlja večjo svoto za pospeševanje začasnih učnih tečajev o kmetijstvu za ljudske učitelje. S tem se bo vsaj onim učiteljem, ki delujejo na šolah v krajih, v katerih je posebne važnosti kmetijski poduk za mladino, dala prilika, izuriti se vsaj v najglavniših strokah kmetijstva npr. v sadjereji, v obnovljenju vinogradov itd.

Poslanec Robič je razpravljal o nadzorstvu ljudskega šolstva in dokazoval, da vrhovno šolsko nadzorstvo vsaj na Štajerskem ni vršilo svoje polne naloge; morda mu pomanjkuje v to potrebnih močij, ker dežela šteje nad 900 ljudskih šol, na katerih deluje nad 2500 učiteljskih močij.

Štajerski deželni zbor je sklenil preosnovo plač ljudskim učiteljem, pa vsa ta akcija mora se imenovati ponesrečena. Temu so krivi tudi deželni šolski strokovni organi. Njih dolžnost bi bila o priliki razprave o tem zakonu kazati na slabe posledice, tega pa niso vladni organi storili, celo nasprotno trdili, da bo ta zakon pospešil razvoj šolstva, ker se bo učiteljskemu poklicu več novih močij posvetilo, in da bodo posebno iz drugih kronovin radi prihajali učitelji v deželo. Oboje se je ponesrečilo, kar je mogel slehern trezno sodeč veščak o šolstvu že prej presoditi, ker po novem zakonu se je sicer gotovim vrstam učiteljstva znatno zboljšala plača, drugim, posebno mladim, pa še znižala, ker se je kot najmanjša plača, ki je popred znašala 600 gld., sedaj določila svota 500 gold.

Nov zakon je sicer prouzročil deželi veliko breme, ne da bi omogočil doseči smoter, katerega bi moral tak velik zvišek deželnih bremen brezpogojno doseči.

To je sedaj tudi deželna šolska oblast morala v svojem letuem poročilu sama priznati.

Ko bi se regulacija plač bila izvršila na podlagi vsestranske pravičnosti in ne na podlagi protekcije gotovih okrajev, bi sedaj ne bilo toliko tožb, da odhajajo mladi učitelji drugam.

Socijalno gibanje v Italiji.

Ideja „krščanske demokracije“ je padla v Italiji na ugodna tla. Liberalizem, ki je toliko časa gospodaril v Italiji, ne more ljudstva zadovoljiti. Pahnil je delavske stanove v grozno revščino. Bogata in lepa italijanska dežela ima bogastvo za pijavke, a nima kruha za svoje delavne sinove. Kmečki stan je popolnoma razdrt. Obdelovanje zemlje po kolonih je agrikulturne kraje privedlo do groznega socijalnega razpada. Delavce po industrijalnih podjetjih pa izkoriščuje kapitalist hujše kot kje drugod. Italijanska dežela, toliko stoletij ponosna na svoje svobodne organizme, je postala njiva, po kateri sta se razpasla framasonstvo in kapitalizem ter podjarmila ljudstvo. Kakor bridka ironija se zdi, če liberalna vlada na javne ljudske stroške vsakemu Garibaldincu, ki je kak samostan oropal, postavlja velikanske spomenike. Mlada Italija ima več spomenikov, kakor pa oni, ki so res kaj pomenili. Vsa mesta so polna Viktorjev Emanuelov in Garibaldijev. Milijoni so se vrgli ven za to, a ljudstvo strada pod spomeniki.

Mnogo ljudstva je prestopilo v socialnodemokratični tabor. So kraji, kjer je tudi kmečko ljudstvo iz obupa socialistično. Zato je pa papežev poziv, naj se katoličani lotijo socialnega dela, da naj delajo v smislu krščanske demokracije, razveselil vse dobromisleče. Začelo se je posebno v severni Italiji mogočno gibanje, ki sega od Benetk do Turina, od Alp do Toskane.

Ustanavljati so se začela katoliška društva, katerih glavni namen je, izvesti gospodarsko reformo v korist kmečkemu in delavskemu stanu. Na deželi se ustanavljajo društva „Unioni rurali“, podobna našim produktivnim zadrugam in gospodarskim društvom. Mnoga so tudi politična in prirejajo velike shode.

Za delavce pa se ustanavljajo „Leghe di lavoro“. Vse to gibanje nazivljajo skupnim imenom „il movimento catholico“ ali pa „la democrazia cristiana“.

Te nove organizacije so v javno in gospodarsko življenje posegle jako mogočno. Zlasti manifestacijski shodi so kaj impozantni. Eden največjih shodov je bil prošlo nedeljo v Milanu. Bil je strokovni shod delavcev in kmetov, na katerem so bile zastopane posamezne organizacije. Zborovali so v »teatro Forsati«.

Navzočih je bilo 4500 zborovavcev, večinoma delavcev. Posamezna društva so poslala pooblaščence, ki so zastopali 103.000 organiziranih katoličanov. Od teh je bilo delavskega stanu 49.000, kmetov 38 000 16.000 ženskih, ostali iz drugih stanov. Predsedoval je delavec Tagliabue.

Vsi govorniki so govorili o socijalni organizaciji. Razpravljala so se pravila za občno italijansko agrarno zvezo, za delavsko samopomoč, preskrbovanje za starost in onemoglost, zavarovanje itd. Zbor je sklenil tudi soglasno proti načrtu postave, da se naj dovoli v Italiji popolno razveljavljenje zakonske zveze, ako se je zakonska naveličata

Zborovanje, ki se je začelo s »Ceščeno Marijo«, je sklenil papežev blagoslov, s katerim je odgovoril sveti oče na brzojavno udanostno izjavo.

Manjši shodi se vršé po raznih krajih severne Italije. Tako se tudi Italija polagoma vzbuja.

Celjske vsporednice v resni nevarnosti.

Pogajanja v zadevi prepornih točk o proračunu naučnega ministerstva se smejo smatrati kot završena, in sicer nikakor ne v prilog Slovanom. Nas Slovence zanima posebno usoda celjske slovensko - nemške nižje gimnazije. Po poročilu dunajskih listov je usoda tega zavoda v budgetnem odseku že zapečatena, ker so Nemci zagotovili si večino za svoje zahteve.

Po pojasnilu sinočnjega konservativnega »Grazer Volksblatta« so o zadevnem vprašanju včeraj prišli na Dunaju do sledečega zaključka:

»Zadnje državnozborske volitve so pokazale na nedvomben način, da je bila popolno neosnovana trditev, češ, da se z ustanovitvijo slovenskih paralelk v Celju iztrga to mesto iz rok Nemcem in izroči v last Slovencem, kajti nemško - ljudski poslanec profesor Pommer je zmagal z veliko večino proti slovenskemu kandidatu. Ker pa poslanci vkljub temu zahtevajo opustitev teh paralelk, slovenski poslanci pa o tem nočejo nič vedeti, in ker bodo z njimi glasovali brzkone tudi Poljaki (?), Cehi itd., se je moral iskati izhod, da se ustreže želji nemške ljudske stranke, ne (!) da bi se pri tem krivično postopalo proti Slovencem. Ta izhod se je našel na ta način, da se sklene resolucija, v kateri se vlada pozivlja, naj polagoma, pričenši z letom 1903, opusti spodnjo gimnazijo v Celju, obenem pa ustanovi v Mariboru samostojno slovensko gimnazijo ter istočasno opusti obstoječe paralelke na mariborski nemški gimnaziji.«

»To, pravi dalje omenjeni graški list, ne pomeni nikake (!) krivice nasproti Slovencem, odstranja pa, če tudi ne opravičen, vendar obstoječi strah celjskih Nemcev, da jih majorizirajo Slovenci. Vsprejem tega sklepa je že zagotovljen, ker izjavljajo centru pripadajoči poslanci, da hočejo glasovati zanj, in sicer samo radi tega, ker se jim zdi pravičen (!) na obe strani.«

Tako imenovani list, ki torej obenem priznava, da bota člana odseka posl. Fuchs in Morsey glasovala z ostalimi Nemci. Da bodo tudi Poljaki znali pokazati svojo znano »slovansko solidarnost«, je skoro gotovo, ker so to že pokazali pri mnogih enakih prilikah. »Slovanska solidarnost se bo pri njih pokazala kot navadno, z odsotnostjo pri glasovanju.

Z Nemci bodo seveda tudi glasovali Italijani, ki so vladi in grofu Stürgkhu že obljubili pomoč.

Razmere v budgetnem odseku so torej v hipu take, da ni upanja na zmago pravične slovenske stvari. Dolžnost slovenskih poslancev in vseh njih pravih zaveznikov je torej, da zastavijo vse svoje sile v odvrnenje preteče nevarnosti. Dunajski listi že poročajo, da prete sedaj na Dunaju bivajoči Slovenci z resno obstrukcijo in vlaganjem nujnih predlogov pri razpravi proračuna v plenumu.

Zakaj so Nemci proti češki univerzi na Moravskem?

Na to vprašanje odgovarja neki član nemške ljudske stranke v praški »Bohemiji« mej drugim to-le: »Nemci se morajo izjaviti proti ustanovitvi novega češkega vseučilišča iz različnih razlogov. Sedaj obstoječa češka univerza v Pragi popolno (?) zadostuje za češke potrebe. Ko bi se ustanovila druga češka univerza, bi izšli iz nje ljudje, ki bi se posvetili uradniškemu stanu in bi s tem seveda počehili (!) vsa uradniška mesta. — Drug razlog za naše postopanje je prepričanje, da za češko kulturo zadostuje (!) že obstoječa univerza. Druga univerza bi le pomnožila proletariat (!) izobraženstva med Čehi.. Saj tudi italijanski narod, ki je zbok svoje visoke (!) kulture veliko bolj (!) opravičen, da mu vlada dá visoko šolo, zaman čaka, da se mu izpolni vroča želja. Tej se mora prej ustreči, nego se ustanovi druga češka univerza. Nemški poslanci so vladi pojasnili vso zadevo in bodo tudi nadalje storili svojo dolžnost, pričakovati je torej, da vprašanje ne dozori tako kmalu.“ — Niti enega tehtnega razloga niso navedli Nemci v tem spisu, a tudi ne izpodbili razlogov s češke strani, toda vkljub temu se lahko zgodi, da zmaga nemška »pravična« stvar.

Svoboda v hrvatskem saboru.

V eni zadnjih sej hrvatskega deželnega zbora je opozicija precej trdo prijemala vladno večino radi prevelike ljubezni, ki jo ista pri vsaki priliki izkazuje Mažarom. Poslanec dr. Vrbanić je v dotični seji interpeliral vlado radi preziranja hrvaščine v deželni brambi. Ker je večina in galerija jela naravnost psovati govornika in njegove somišljenike, se je postavil v bran posl. Harambašić ter povedal predsedniku, kar se mu je spodobilo. Predsednik mu je takoj odgovoril, a ker Harambašić ni mogel mirno prenašati njegove dostojnosti, je nekaterikrat segel predsedniku v besedo. Tedaj pa zarohni nad njim predsednik: „Ko jaz govorim, morate vi molčati!“ Poslanec Harambašić: »Mislil sem le..« Predsednik: „Ničesar ne smete misliti, kadar jaz govorim!“ — Take »svobode« ne poznajo niti med Culukafri.

Minister Vlasics brani framasone.

Med ogrskimi poslanci je mnogo zagrizenih framasonov, članov prostozidarske lože »Demokratia« v Budimpešti. Nje član žid Vaszony je nedavno govoril na nekem sestanku v Debrecinu, in sicer kot navaden 50krajcarski Mažar v židovsko-mejnarodno-demokratiškem smislu. Radi tega govora so mu priredili krščanski vseučiliščniki burno demonstracijo, kakor svojedobno njegovemu framasonskemu drugu profesorju Piklerju. To seveda ni bilo ljubo židovskim framasonom in opozorili so naučnega ministra na to dijaško »predrznost«. Minister jim je kajpada takoj zagotovil svojo pomoč, ker se ni smel zameriti zvezi bratov poslancev iz vseh parlamentarnih strank. S tem je torej minister sam priznal obstoj te zveze ter je z zagotovljenjem najstrožjega postopanja proti demonstrantom sam obljubil vladino varstvo.

Tajni odlok o nemški mornarici.

V največje začudenje vseh nemških, posebno pa berolinskih vladnih krogov je priobčil te dni glavni organ nemške socialne demokracije vsebino tajnega odloka berolinskega mornariškega urada z dne 6. januvarija, s katerim se naroča, da se mora čim preje izvršiti mornariški načrt, s čegar izvršitvijo bi se smelo pričeti po želji drž. zbora še le v letu 1906, in kateri načrt je ta zastop leta 1898 naravnost odklonil.

Izpočetka se je sodilo, da je objavljena listina falsifikat, toda ko je v seji budgetnega odseka tajnik Türpitz priznal pristnost te listine, seveda nihče ni mogel dvomiti nad resničnostjo poročila v soc. dem. listu. Iznenadena je bila v prvi vrsti vlada, ker je hotela nekako na tihem izvršiti mornariški načrt, v pokritje stroškov pa potem zahtevati naknadnega kredita. Še bolj so pa iznenadeni poslanci ter davkoplačevalci, katerim bo osrednja vlada nenadoma naložila izredno veliko breme in prezirala sklepe parlamenta. Prebivalstvo je računalo, da bo vsaj nekaj let imelo mir pred večjimi vladnimi zahtevami, kar se pokaže vladni najnovejši načrt.

Kako je uredništvo imen. lista dobilo na razpolago najnovejši tajni odlok se ne ve, dejstvo je, da je ljudstvo poučeno o njem in bo po svojih poslancih odločno zahtevalo, da se vladna nakana ne izvede. Po izdajalcu državnih aktov sedaj marljivo stikajo, a ga brzkone ne dobe tako kmalu.

Vihar v belgijski zbornici.

V belgijski poslanski zbornici se je vršila predvčeraj debata o predlogu, naj se socialistiški poslanec izroči sodišču. Cel čas razprave so se pojavljali viharni prizori. Posebno velik vrišč je pa navstal, ko se je minister Woeste izjavil za predlog. »Živela splošna volivna pravica! Proč s kuto!« so kričali divji socialisti. Predsednik je moral pozvati policijo v zbornico, ki je aretirala več oseb, ker se je pričel že resen pretep. Ker pa le ni bilo miru, je moral predsednik zaključiti sejo.

O srbskem prestolonasledstvu.

Ker vprašanje o ureditvi srbskega prestolonasledstva vedno bolj razburja tudi razne avstrijske kroge, čutil je naš zunanji urad potrebo, da v »Fremdenblattu“ pojasni zadevo, oziroma jo dementira. Ta oficielni list namreč izjavlja, da na vsej vesti ni nič resnice in da sploh ni vprašanja o srbskem prestolonasledstvu. Kralj Aleksander je šele v 26. letu svoje dobe in torej nikakor ni izključena možnost, da dobi direktnega potomca. Pa tudi sicer ni sedaj ugoden čas za reševanje takega vprašanja, ker ima Srbija sedaj dovolj drugih zadev, ki čakajo nujne rešitve, pred vsem pa neugodni fin. položaj.

S tem je torej od avstrijske strani uradno izpodbita trditev, da se kralj Aleksander v kratkem odpove prestolu na korist princu Karagjorgjeviču in da se bo zadovoljil z letno apanažo, v kar bi bili privolili tudi Avstro-Ogerska in Rusija. Cudno le, da drugi poučeni krogi nočejo verjeti pojasnilom »Fremdenblatta«, ter, kot smo bili omenili, posebno ruski listi odločno vztrajajo na svojem prvotnem stališču.

Angleška in Rusija.

»Novoje Vremja« pravi, da je zgradba beludžistanske železnice na škodo Rusije. Nemška z bagdadsko železnico zatvorja pot Rusiji k turškim morskim ožinam in k sredozemskemu morju, sedaj pa hoče Angleška z beludžistansko železnico zatvoriti Rusiji pot na indijski ocean. To zapreko mora Rusija odstraniti, ako se tudi v ta namen loti meča. Najprej naj Rusija stori vse, da napravi Angleško v Perziji neškodljivo. »Nov. Vremja« poziva petrograjsko vlado, da takoj prične z gradnjo železnic v Perziji in to tebriške in askabad - mešheske proge s stranskimi progami na eno stran preko Teherana, Ispotami, Bagdana, na drugo stran pa proti Seistanu. To bodi odgovor Rusije na rovanje Nemčije in Angleške.

Razmere na Kitajskem.

»Katolické Listy« so objavili nekaj podatkov iz pisma jezuita P. La Tschêpe, ki je misijonar na Kitajskem in dobro pozna tamošnje razmere. On piše: »Pri nas na Kitajskem gre tako, kakor sploh po starih orijentalskih državah. Pri nas gospodarijo ženske in ljubimci, tako da nikoli prav ne vemo, pri čem da smo. Politika se izpreminja kakor aprilovo vreme. Evropejci pridobivajo tod vsak dan nov vpliv, samo to jim škoduje, da so zavistni med seboj. Najugodnejši položaj ima Rusija, katera je najbližja soseda Kitajcem, a Japonci jim gledajo jako na prste. Mandžurija Rusom slednjič gotovo ostane, tudi če bi se začasno morali umakniti. Trgovina napreduje, posebno Nemci se

silno trudijo, da razširijo svoje tržišče. Ni dvoma, da Nemci izpodrinejo Angleže.« O stanju katoliških misijonov pravi p. Tschêpe, da se množi vkljub vsem težavam in zaviram. V njegovem kraju je 40.000 novoizpreobrnjencev.

O dogodkih v Južni Afriki.

Iz Južne Afrike dohaja zopet nekaj za Angleže »ugodnih« poročil. »Standard« namreč poroča iz Pretorije 30. jan.: 400 mož močen oddelek pod poveljstvom polkovnika Wilsona je le z največjim naporom ušel gotovi propasti. Ob reki Wilge jih je namreč zajel oddelek 900 Burov. Angleži so zasledovali in pozneje tudi ujeli nekaj Burov, a v tistem hipu je planil iz zatišja ostali burski oddelek ter obkolil Angleže od vseh strani Buri so jim zaprli pot čez reko in mogli so se rešiti samo na ta način, da so se vrnili nazaj v gorovje in po najtežavnejem potu dospeli v Frankfort. Ce so se vrnili nazaj vsi Angleži, o tem seveda molči poročilo iz Pretorije.

Novejši nizozemski listi vedo poročati o raznih angleških porazih v drugi polovici minulega leta, ki so jih angleški listi razglasili kot angleške zmage ali pa jih sploh zamolčali. Mej drugimi je Botha porazil Angleže pri reki Wilge sedaj že drugič in potem pri Bronkhorstspruitu. Bitka dne 19. dec. je bila za angleške oddelke tako usodna, da jo sami nazivajo »disaster« — velika nesreča. V bitki med Brugspruitom in Middelburgom je padel tudi neki angleški general, čegar imena pa še ne povedo. Blizu Standertona se je vršil vroč boj mej Angleži in Botho. V tem boju so ujeli Buri Andreja Cronje, ki poveljuje 300 izdajicam v službi Angležev. Na potu iz tega kraja v Bethel je Botha zajel angleški train v vrednosti najmanj 20.000 funtov.

Tudi Dewet izborno deluje. O boju pri Betlehemu je Kitchener sporočil, da so se povrnili le štirje možje neranjeni z bojišča. V tem boju je Dewet s svojimi oddelki porazil armado 1500 mož. Istotako so njegovi bojevniki porazili Angleže pri Kronstadtu, v boju pri Frankfortu in pri zajetju Harrysmitha pa je bilo ubitih in ranjenih 400 Angležev.

Konečno sta še Kemp in Delarey dosegla mnogo vspehov, ker sta mej drugim prisilila Babingtona, da se je udal s celim svojim štabom, in zajela velike črede živine.

Na angleški strani se je sedaj pojavil nov »general« Vilonel, ki pa zasluži to ime le v zvezi z besedo »wetsagent« — zakotni advokat. Ta »generaal-wetsagent« bo zbral baje 1500 »lojalnih« Burov, da jih vodi v boj proti sorojakom.

Odgovor angleške vlade na noto nizozemskega kabineta v zadevi premirja prejme nizozemski zastopnik tekom današnjega dne. Londonska vlada bo baje uljudno odgovorila, da nizozemski kabinet ni pooblaščen govoriti v imenu Burov in v svoji noti ne stavi nobenih konkretnih predlogov. — Naknadno se poroča, da so Nizozemci o svojem koraku obvestili vse velesile, a je prišel pritrjevalen odgovor samo iz Petrograda in Pariza, Nemčija je pa odgovorila v negativnem smislu.

Dopisi.

Iz Cerkna, dne 23. januv. Cerkljanski naprednjaki ali bolje rečeno skrajni nazadnjaki iskali so povoda že dalj časa za natolcevanja in laži o naši posojilnici po časopisih. Nekaj časa je imela naša posojilnica pred njihovo puhlo kritiko mir, ko pa so jim stare pogrete politične klobasarije pošle, spravili so se zopet na naš zavod. Premalo pa jim je, da svoje laži raztresajo le po »Soči« in »Primorcu«, nagromadili so celo predale »Slov. Naroda«, a hitro za tem pa »Sočo« in »Primorca«, češ, sedaj se pa lahko opiramo na svoje dopise. To so zlodejske nakane teh ljudi, kateri so že v svoji strasti tako nizko padli, da njihovih hudobij že ne moremo več prištevati človeškim.

Spoznati moramo danes, da smo bili proti tem ljudem predobri, kajti naša posojilnica jim je bila v materijalnem oziru vedno desna roka, kar morajo sami pripoznati, ako imajo še kaj spomina. Delali nismo pristransko, dokler nas v resnici sami v to ne prisilite.

Ne radi cerkljanskih izzivajočih napadov, za katerih laž bi ne dali piškavega oreha, ampak radi ljudi, kateri poznajo dobro naš koristni denarni zavod, hočemo pojasniti in pobiti nesramne laži, katere so spletli cerkljanski nazadnjaki iz zgolj političnih namenov.

Med preteklim letom pregledalo se je poslovanje po revizorjih »Gospodarske zveze« iz Ljubljane za vsa upravna leta Revizijo je zahteval na predlog načelstva občni zbor dne 12. avgusta 1900. Zakaj smo zahtevali revizijo, to cerkljanski obrekovalci dobro vedo, da pa bodo vedeli tudi drugi, povemo, da smo zahtevali revizijo zaradi bivšega blagajnika, kateri je bil pristaš vaše stranke, kateri je pa hranilnično poslovanje često zanemarjal, tako da ga je bila posojilnica primorana odstraniti, ko se je dobilo sedanjega posojilničnega uradnika g. Gabrijela Bevka.

Čuditi se mora vsak človek, ko čita, kaj vse spravi skupaj puhla domišljavost cerkljanskih liberalcev. Pri občnem zboru dne 19. t. m. je videl vsak zadružnik izvirni račun »Gospodarske zveze« o revizijskih stroških, kateri se čudno ujema s tistim, katerega ste narisali v »Slovenskem Narodu« in »Soči«.

Revizijski stroški znašajo, kakor kaže račun, 856 K 78 h. S tem računom so bili vsi zadružniki pri občnem zboru zadovoljni, brez najmanjšega ugovora, posebno še, ker je ta račun z ozirom na pregledovanje vse poslovne dobe primerno majhen.

Kar se pa tiče letnih zaključkov, smo za odobrenje istih postavljeni odborniki in zadružniki, nikakor pa ne vsaki kovar umaumazanih in lažnjivih dopisov.

Vaše podlo pisarjenje po časopisih o falsificiranju računov je umazano natolcevanje in obrekovanje, pravo zrcalo vaše vesti in vaših duš. Z našimi računi se ne bojimo javnosti ter so vsakemu na razpolago, kakor jih moramo tudi predložiti polit. oblasti. Saj ste deloma zadružniki tudi od vaše stranke, zato so vam vsak čas na razpolago revizijski kakor tudi drugi računi. »Narodovemu« in »Sočinemu« dopisniku pa dovoljujemo, da si ogleda poslovanje naše posojilnice, da bo znal ločiti, kaj je red in kaj nered. Zabredli ste toraj s svojim zakletim strankarstvom že celo na gospodarsko polje. Brez prepira torej ne morete živeti. Le tako naprej! Bodite uverjeni, da izvršujete »narodno delo«, in za tako delo zaslužite po pravici ljudske obsodbe, kakor je tudi vas in vaša početja obsodil celi občni zbor dne 19. t. m.

Odbor »Hranilnice in posojilnice« v Cerknem, pooblaščen od celega občnega zbora.

Izpred sodišča.

Kropar se ne uda. Okolu dvanajstkrat je bil že kaznovan kovaški delavec Andrej Eržen iz Krope, pa nič se ni poboljšal. V oktobru je bil v radovljiškem zaporu, iz katerega so ga pošiljali »na delo«. 12. oktobra je bil zopet »na delu«, pri katerem je bil pa tako dobro nadzorovan, da se je z nekaterimi znanci, ki so mimo prišli, podal v gostilno, odkoder se pa ni vrnil nazaj v zapor, ampak se je podal nazaj proti ljubljeni svoji Kropi. Tu ga je pa ustavil orožnik Mat. Štuler, kateremu se je Erjavec kaj malo laskavo izrazil o postavah in njegovem dostojanstvu, naposled se je z orožnikom »ringal«, pri čemer ga je orožnik z bodalom sunil v nogo. »Pričo živga Boga povem, da nič ne vem«, je zatrjeval včeraj Erjavec in kot dokaz pristavil: »Nikol nisem ušel, pa sem bil že večkrat zaprt«. Izjavil je, da se je sam mislil vrniti v zapor, in da »rajta«, da je bil »malo zmešan, ker se je pri begu v gang zaletel«. Priča Gregor Šolar je bil vprašan, če je Erjavec v pijanosti vedel, kaj počne »To pa morate Vi razsoditi«, je priča odgovorila sodnikom. Erjavcu so sodniki prisodili osem mesecev »premišljevanja na Žabjaku«.

Dve prisegi. Marija Pogačar, 58letna gostilničarica v Mošnjah, je bila obtožena, da je na škodo Marije Vidic in v svojo korist krivo prisegla, da ji Marija Vidic dolguje še 34 K. Po dolgi obravnavi je bila Marija Pogačar oprošćena. Radi krive manifestacijske prisege obtožena zakonska Potočnik iz okolice Predoseljske sta bila pa obsojena.

Prepozno pripoznanje. Andrej Dobnikar iz Gorenje vasi je bil obtožen, da je ukral tri dežnike in »en rekelc«. Sodišče je obravnavo preložilo, da zasliši priče o tem, ako so bile ukradene reči vredne nad pet kron. »Samo, da bo prej konec, pripoznam kar rečete« je dejal na to Dobnikar, pa sklep sodišča se ni spremenil in moral bo še čakati »plačila« v preiskovalnem zaporu.

Tedenski koledar.

Nedelja, 2. februv.: 2. predpepelnična. Svečnica; evang.: O sejalcu in semenu. Luk. 8. — Ponedeljek, 3. februv.: Blaž, škof. — Torek, 4. februv.: Andrej Korz. sp., Trpljenje G. N. — Sreda, 5. februv.: Agata d. m. — Cetrtek, 6. februv.: Tit šk., Doroteja d. m. — Petek, 7. februv.: Romuald sp. — Sobota, 8. februv.: Janez Mat. sp. — Solnce izide 5. februv. ob 7. uri 22 min., zaide pa ob 5. uri 6 min. — Lunin spremin: Maj 8. februv. ob 2. uri 20 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 2. februv.: V stolni cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri. Missa Patriarchalis, zložil Don Lorenzo Perosi, graduale in tractus »Sciant gentes« Anton Foerster, ofertorij »Perfice gressus meos« dr. Franc Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo v C dur zl. Fr. Gerbić, graduale in tractus »Sciant gentes« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Perfice gressus« zl. G. E. Stehle, mej procesijo pred mašo: Adorna thalanum tuam« zl. Fr. Gerbić.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. februvarija.

Osebne vesti. Kancelist g. Blaž Črnja je premeščen od okr. sodišča v Buzetu na okr. sodišče v Lošinj. — V Bučah je Fran Wachu podeljena služba poštnega ekspeditorja na novo ustanovljeni poštni postaji; poštni ekspeditorici Mariji Knourek na Bizeljskem v Sušici je podeljeno ekspeditorsko mesto na tamošnjem poštnem uradu. — Na Frankolovem se je poročil g. Dom. Bezenšek, trgovec, brat znanega prof. in učenjaka g. Ant. Bezenška v Bulgariji, z gdč. Alojzijo Klemenčičevo, hčerko veleposestnika v Veliki Loki na Kranjskem. — G. nadučitelj v Šmariji Simon Punčah nam poroča, da se še ni poročil z gdč. Ivano Matek iz Kamnika, ampak se je vršila šele zaroka. — Nadučitelju na tukajšnji drugi mestni deški šoli g. Fr. Raktelju je naučni minister podelil naslov ravnatelja v priznanje njegovega mnogoletnega vspešnega službovanja. — Davčni nadzornik g. Viktor Grabner v Kranju je imenovan višjim nadzornikom. — Izprašana učiteljska kandidatinja gdč. Roza Jelenc je dobila začasno službo v Gor. Logatcu.

Potrjen zakon. Cesar je potrdil načrt zakona, da se cesta od Vavte vasi do Toplic preloži in vsa proga do Podturna uvrsti med okrajne ceste.

Opozarjamo člane „Obrambenega društva“ na izredni občni zbor v sredo ob ½2. uri v „Kat. Domu“.

„Slomškova zveza“ v Gorici. Goriška podružnica »Slomškove zveze« priredi dne 6. febr. t. l. ob 11. uri v »Solskem Domu« shod s primernim predavanjem, h kateremu se uljudno vabijo gg. društveniki, pa tudi drugi prijatelji šole in učiteljstva.

Odbor.

Dopolnilne volitve za dež. zbor goriški. »Primorski list« piše: V kratkem bomo imeli v treh volivnih skupinah dopolnilne volitve za deželni zbor: v kmečki skupini tolminskega okraja, v kmečki skupini sežanskega okraja in v furlanskem veleposestvu. Vlada ni sicer še ničesar določila, a pričakovati je, da se to v kratkem zgodi. Zato moramo biti na straži, ker nasprotniki ne spe. Tudi ni še gotovo, kako se bode volilo. V Furlaniji se je že pričela živahna agitacija od strani Pajerjancev, a tudi od strani pristašev odstopivšega grofa Panigaja. Nas zanimljejo v prvi vrsti volitve na Tolminskem in na Krasu. Naša katoliško-narodna stranka je šla pri zadnjih volitvah z mladeniškim navdušenjem v boj in si s tem priborila velikanske vspehe. Nasprotniki upajo zdaj, da so nas z nasilstvom, katero so izvršili v dež. zboru, potrli, pa se temeljito motijo. Nasilstvo in krivice, katere delajo nasprotniki naši stranki, nas le krepijo in navdajajo z novim navdušenjem za sveto stvar. Naš boj je za najsvetejše krščanske ideale in zato se ne damo zbegati.

Mesečna konferenca Sodal. Ss. Cordis. Prihodnjo sredo dne 5. februv. ob 10. uri dop. ima ljubljanska dekanija mesečno konferenco Sodal. Ssmi Cordis.

Novo katol. politično društvo. V kratkem se ustanovi katol. polit. društvo za ves ajdovski sodni okraj. Pravila so že poslali na namestništvo. Pričakovati je za trdno, da se taka društva ustanove tudi za sežanski, komenski, kanalski in tolminski sodni okraj. Na delo!

Staroslovenščina v službi božji. V prvi številki hrvatsko-slovenskega lista: SS. Eucharistia čitamo iz peresa prevzornega škofa dr. Ant. Mahniča o glagolici sledeče stavke: „Pa še nekaj, kar bi znalo komu v oči pasti. Na glavi lista boste našli nekaj glagolice. Zakaj? Mej članovi naše bratovščine jih je ne malo, kateri najsvet. Daritev obhajajo v staroslovenskem jeziku. Dolgo je bilo negotovo, ali ima staroslovenščina pravo v službi božji. — Sv. oče Leon XIII. je rešil vprašanje: priznal je glagolici v službi božji enakopravnost z latinščino in drugimi liturgičnimi jeziki. Nikomur ni na umu, da bi z listom širil misel za staroslovenščino v cerkvi; sv. Stolica je že določila, v katerih mejah in za katere cerkve velja ta povlastica, a nam so te določbe svete in nedotakljive. Vender pa mislimo, da je umestno bilo na glavi lista posvedočiti dejstvo, s katerim je glagolica zopet postavljena v svoje staro pravo; to smo storili iz spoštovanja do najvišje avktoritete na zemlji, iz ljubezni do Leona XIII., kateremu se ima glagolica zahvaliti za svoje vstajenje; tako naj vsi vedô, da nas ni sram javno pred svetom ponašati se z darom, ki smo ga prijeli od svojega Očeta.

Važno zborovanje hišnih posestnikov. Tukajšnje društvo hišnih posestnikov je včeraj v »Mestnem domu« imelo svoj občni zbor, ki je posebno radi razgovora o potresnem posojilu velikega pomena. Predsedoval je zboru društveni predsednik g. dr. Vinko Gregorič. Tajniško poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu je podal g. Trček. Odbor je imel 13 sej, v katerih se je večinoma pečal s potresnoposojilnimi zadevami. G. dr. V. Gregorič je izvršil memorandum o položaju hišnih posestnikov v Ljubljani. Vlada je odbila prošnjo za generalno raztego plačila potresnega posojila, pač pa se dovoli na podlagi prošenj štiriletno vračevanje. Društvo je izdalo »Hišni red« in pričelo akcijo za znižanje hišnega davka. Društvo v svoji pisarni tudi posreduje stanovanja. Društvo ima sedaj 314 članov, dohodkov je imelo 1752 kron, izdatkov 1387 kron. Poročila so se odobrila, nakar so bili vsklikom zopet izvoljeni v odbor letos izstopivši gg. dr. V. Gregorič, A. Maurer, dr. J. Stare in August Drelse. Pregledovalci računov so bili izvoljeni gg. Hudovernik, Bahovec in Knez. Članarina ostane ista, kakoršna je bila lani. G Leskovic se je pritoževal, da se v Ljubljani odpisuje hišnim posestnikom samo 15 odstotkov za amortizacijo in vzdrževanje poslopij, dočim imajo v Ljubnem 30 odstotkov. Odbor naj se v tem oziru potegne za ljubljanske hišne posestnike. Isti gospod se je pritoževal tudi o vodoštevcih, katerih ni po vseh hišah. G. dr. V. Gregorič pravi na to, da se žalibog tista množina vode, katere se po zimi manj porabi, ne všteje pri morebitni večji porabi po letu. V tem oziru bi bilo treba vodovodne račune izpolniti. Nato je prišel na vrsto razgovor o potresnem posojilu, katera točka je privabila na shod izvenredno veliko število hišnih posestnikov. Predsednik g. dr. V. Gregorič je opozarjal, naj se hišni posestniki sami oglase, da se tako čuje tak glas iz prizadetih krogov, katerega bodo morali merodajni faktorji upoštevati. Prvi se je oglasil g. kanonik Sušnik, ki je ostro kritikoval brezobzirno postopanje pri iztirjavanju potresnega posojila. Ne da bi se poslalo prej obvestilo ali rešitev uloženih prošenj, se zahteva nakrat takojšno plačilo in se računajo še zamudne obresti za preteklo leto. Pri davkih se dobi prej plačilni nalog, a iztirjevalni organi pri potresnem posojilu niti na tak način nočejo postopati. Naj se ta brezobzirnost odpravi! Vsi govorniki so se tudi postavili na stališče, da bi se zamudnih obrestij ne smelo računati, dokler niso rešene prošnje! Gg. Lassnik, Vesel, Pavel Velkavrh, Podlesnik, Korsika, Košir, so povdarjali, da bi hišni posestniki po potresu ne zidali, ako bi vedeli, da bo vlada na tak način postopala s hišnimi posestniki, in bi tudi nihče posojila ne vzel. Država je vsled truda hišnih posestnikov dobila več dohod-

kov, hišni posestniki pa so uničeni. Treba bo odločnega odpora proti postopanju vlade. G. dr. V. Gregorič je povdarjal, naj bi vlada tudi sedaj sestavila izmej hišnih posestnikov nekak posvetovalni odbor, ki bi ji dajal pojasnila glede prošenj posameznih hišnih posestnikov. Vlada bi morala odpisati vsaj toliko potresnega posojila, da bi hišne posestnike postavila v tisti gospodarski položaj, na katerem so bili pred potresom. (Splošno, dolgotrajno odobravanje.) To bi bilo pravično! Država je svoj denar naložila tako, kakor nobena posojilnica, vlada je dobila več dohodkov, gospodarski položaj hišnih posestnikov je pa postal slabši! V tem oziru je bil sprejet predlog, naj odbor izvoli iz svoje srede deputacijo hišnih posestnikov, ki naj se v družbi poslancev ljubljanskega mesta takoj poda k vladi. Ob sklepu zborovanja je g. predsednik prav temeljito razpravljal o upravičenosti zahteve, da se hišni davek zniža. Hišni davek znaša v Draždanih pri dohodku 12.000 kron 210 kron, v Berolinu 391 kron, Monakovem 1904 krone in na Dunaju — 4205 kron! Ta davek podražuje pri nas stanovanja. Ta davek naj se odpravi, da pa vlada vender dobi dovolj dohodkov, obdači naj tiste, ki imajo svoje papirje v žepu. Plačevanje davkov naj se uredi z določitvijo skupne svote, da ne bo hišni posestnik moral vsak mesec letati plačevat tak davek; pri osebnem dohodarinskem davku pa naj obdačenje ne ostane pri gotovi svoti, ampak naj se tudi dohodke nad 60.000 gld. obdači. G. predsednik je pozival, naj se tudi v drugih mestih osnujejo društva hišnih posestnikov, ker treba je enotnega postopanja. Shoda se je udeležil tudi drž. poslanec ljubljanskega mesta g. dr. Tavčar, ki je pa ves čas pri tej za hišnike tako važni zadevi molčal. Odstranil se je še pred zaključkom shoda. Ako bi bil ostal do konca zborovanja, bi se marsikaj naučil. Obeh deželnih poslancev ljubljanskih pa niti blizu ni bilo. Bog ve, ako se je taka pozornost ob kritičnih trenotkih hišnim posestnikom kaj čudna zdela?

Gospod vodja R. Dolenc je jako prijazen in zgovoren gospod, včasih morda še preveč zgovoren, ker izpove tudi stvari, katere niso vedno umestne. Mi smo večkrat zamolčali to in ono, kar morda ni bilo v najlepšem redu na Grmu, ker jeza človeku navadno škodi, a če gospod vodja R. Dolenc misli, da bode nas in katoliško-narodno stranko ugnal v kozji rog, se vendar malo moti. Tako se gospod vodja tudi jako moti, ako misli, da mi nasprotujemo c. kr. kmetijski družbi in jej polena mečemo pod noge. Gospod vodja pa to ne samo misli, ampak tudi trdi. Tako je bil v četrtek popoldne ob 2. uri občni zbor novomeške kmetijske podružnice. Kakor po navadi, je tudi na tem zboru gospod vodja jako veliko govoril. Nas sicer vedno veseli, kadar gospod vodja mnogo govori ter zabava družbo. Tudi je hvalevredno, ako gospod poučuje svoje učence ali vinorejce, kako naj se vzgajajo cepljene trte in sadno drevje. Samo to se nam čudno zdi, zakaj gospod vodja sam ne vzgoji dovolj trt in drevja, da ga mora kupovati od novomeške podružnice. Saj ima menda dovolj sveta okolu gradu in tudi deželni odbor mu gotovo ne odreka potrebnih sredstev, kakor kažejo letni računi. Torej gospod vodja Dolenc je govoril na zadnjem zboru tudi o slavni c. kr. kmetijski družbi, katere je baje on »najstarši član«. Spominjal se je pri tej priliki tudi pokojnega dr. viteza Bleiweisa, ki je »slavno c. kr. kmetijsko družbo« povzdignil na jako visoko stopinjo. S tem gospod vodja ni povedal nič novega, ker tudi mi priznamo neminljive zasluge pokojnega očeta Slovencev, če tudi smo »mlajši člani slavne c. kr. kmetijske družbe«. A novo je, kar trdi gospod vodja javno, da »od neke strani veje in piha drug veter in da ta stran slavni c. kr. kmetijski družbi polena meče pod noge«. Kje je gospod vodja zapazil ta »polena« na neki strani in noge pri slavni c. kr. kmet. družbi, tega gospod Dolenc ni povedal v svoji govoranci pri rujnem Dolencu. Ali so pazljivi poslušavci z ušesi migali, ko je gosp. vodja završil svojo zdravijco na slavno c. kr. kmetijsko družbo, tega nam zgodovina ne pove. A mi povemu gospodu vodju, če tudi bo hud, da naj si misli, kar hoče, a govori naj previdneje, sicer bomo i mi govorili jasneje in odločneje.

Nova železnica. Srednještajerski okr. in obč. zastopi nabirajo delnice za zgradbo lokalne železnice po Salmski dolini. Istočasno hočejo doseči, da se preloži dosedanje zvezno središče iz Spielfelda v Lipnico.

Graški očetje delajo nove davke. Graški mestni svet se pritožuje, da mu „požro“ preveč denarja mestni ubožci. Ta denar bi mestni očetje tako lahko porabili za gledališče in druge zabave. Toda kdo naj živi mestne reveže? Nič lažjega nego to! Izdelali so zakonski načrt, po katerem se naloži davkoplačevalcem novi, takozvani ubožni davek. Sicer je pri stvari tolažilno, da zadene novo obdačenje le boljše kroge, ki imajo vsaj 2000 K letnih dohodkov, bodisi plače, pokojnine itd. V ta namen se razdelijo davkoplačevalci v 5 razredov. Za novo obdačenje so našteli 14.507 oseb, ki bodo plačevale letnih 325.552 K ubožnega davka. Lahko se zgodi, da bodo številni graški penzijonisti končno — zbežali pred neznosnim davčnim vijakom.

Slavčeva maškarada, ki bode jutri na Svečnico v »Narodnem domu«, vedla bode cenjene posetnike v sveži okrepčujoči naravni gozd, s svojim divnim smrekovim duhom. Imeli smo priliko, prepričati se na lastne oči in moramo priznati, da je odbor srečno rešil dane mu naloge in ustvaril zares diven gozd. Skupin oglasilo se je že jako mnogo, med temi omenjamo »cigansko tolpo«, »severne medvede«, jokaje, »čarovnice«, »razbojnike«. Vlanski ‚ksel‘ in ‚lerfant‘, prišla pa sta letos v roke Kirki in ta jih je takoj spremenila jednega v „razbojnika“ in druzega pa v „gozdnega možička“. Posebno pa zanima „razgled pri Antonu puščavniku“ in njegov zvonček, ki je pripravljen ustreči vse želje. Kdor torej želi pristne predpustne zabave, poseti jutri to maskarado.

Železnica Trst-Buje. Železniški promet na progi Trst-Buje se bo otvoril dne 10. februvarja.

Potres, trajajoč pet sekund, so čutili v Spodnjem Dravogradu.

Ljubljanske novice. Izgubljen neufundlanski pes dobiti je pri gospej Barbari Zupančič, Sv. Petra cesta št. 32, v pritličju, ne pa št. 28, kakor je bilo včeraj naznanjeno. — Ogenj v Vodmatu. Včeraj popoldne se je vnelo v podstrešju hiše Stara pot št. 2, kamor je zanesla žena Frigidi žrjavico. Ogenj so kmalu opazili in pogasili. Skodo cenijo na kakih 200 K. — Pretep v Trnovem. V neki gostilni v Trnovem so se sinoči sprli fantje, ki so se pozneje na ulici stepli. Dva sta bila ranjena. Enega pretepača so prijeli. — »Dobrodelnost« je razstavljena v oknu Bambergove knjigarne. Skupina, ki jo je iz ilovice modelirala gdčna. Elza pl. Kastl, predstavlja mlado žensko z otrokom v naročju, ki vrže denar v puščico.

Čisti zrak. »Meščanska godba« v Ljubljani je imela med svojimi godci dva žida, ki sta pa danes odšla. Tako je prav!

Iz Kočevja. Namesto g. dr. Seemanna, bivšega tukajšnjega zdravstvenega koncipista, je imenovan za kočevski politični okraj v enaki lastnosti neki dr. Karl Böhm, rojen Dunajčan. Pravijo, da zna čudeže delati; drugače ne bo mogel izvrševati svojega zdravniškega posla, ker ne ume niti besedice slovenščine ali pa slovanščine sploh.

Nesreča. Z Jesenic se nam piše: Na tukajšnjem kolodvoru se je ponesrečil včeraj zjutraj ob četrt 4. uri kurilec tovornega vlaka, št. 1776 Matevž Langenfus. Stroj je butnil v njega, da ga je vrglo in je obležal nezavesten. Bilo mu je podeljeno sv. olje, na kar so ga prepeljali v bolnico na Savo. Ni upanja, da bi okreval.

Dva nova semnja je dovolila dež. vlada v Lescah, in sicer dne 24. svečana in 29. septembra.

Ponesrečil se je 24. m. m. Jan. Rosina, ki je z vajencem mizarja Ant. Peršine iz Ločne v gozdu na nekem strmem kraju sekal bukve. Ko se je bukev nagnila, je tako neprevidno skočil v stran, da je z drevesom vred padel v 20 m. globok prepad in se znatno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico v Kandijo.

Vinska razstava v Gorici. Kakor se čuje, misli se prirediti letošnjo pomlad v Gorici vinska razstava. Imela bode prvič namen seznaniti vinotržce z goriškimi vini a drugič tudi namen seznaniti naše vinogradnike s tem, da spoznajo, katero vino je dobro in kako morajo ž njim ravnati, da dosežejo dobro kapljico. Ob enem se bo vršil v Gorici vinogradniški shod, kjer se bo razpravljalo o vinogradniških zadrugah.

Nevarnega človeka so prijeli minulega dne po dolgotrajnem zasledovanju v osebi Frana Kreč iz Topolovega v neki na samem stoječi koči v Smarci. V zadnjem času je baje izvršil že več nasilnosti, dne 26. t. m. pa je ubožcu Mat. Lilija iz Spod. Brnika uropal nekaj nad 2 K denarja in ga znatno poškodoval. Kaznovan je bil že večkrat radi tatvine in javnega nasilstva. Prebivalstvo se ga je silno balo in ga ni hotelo ovaditi orožnikom.

Opica in ciganje. Iz Kočevja se nam piše: Neki tukajšnji posestnici je ušla že precej udomačena opica ter se oddaljila nekoliko iz mesta. Radovednost njena jo je žal! dovedla mimo ciganov, ki so šotorili v mestni bližini. Takoj jo uderó za njo, vjamejo jo, ubijejo, speko in — snedó. Sladkosnednost svojo morajo zdaj, sevé, poplačevati s strogim zaporom.

Potovanje skozi Mehiko se prične z jutrišnjim dnem v mejnarodni panorami Nova prekrasna serija obsega zopet 50 slik. Vidijo se premnoge zanimivosti mest Zacatecasa in Queretaro, dalje borba z biki v areni, topniške vaje, cesar Maksimilijan pri izstopu iz kapucinske cerkve v Queretaro, spomenik treh kamnov, kjer je bil ta cesar ustreljen. Že samo tu označeni vspored prihodnjega tedna je izredno vabljiv za vsakega, kdor si hoče od blizu ogledati mehikanske zanimivosti. — Danes se vidijo zadnjič Draždane z okolico.

Razpisuje se mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem in brzojavnem uradu III. razreda 3. stopinje v Jesenicah na Dolenjskem. Letni pavšal za slugo 266 kron. Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

Ali je rana na srcu absolutno smrtna? Zdravniki trdijo, da vsi slučaji, pri katerih si človek rani srce, niso absolutno smrtni. Tako na pr. se je pri raztelesenju samomorilca Wisjana v blaznici na Studencu dognalo, da je, preden se je zaletel z glavo v drog, porinil proti srcu dolgo iglo, a dasi si je srce ranil, na tem ni umrl. Tudi samomorilec Gabrovšek bi bil ozdravel, dasi si je ranil srce, ako bi bil krepkejše narave in bi ne bil popil nekaj strupa, preden se je ustrelil.

* * *

Najnovejše od raznih strani Aretirali so v Speyerju bivšega poštnega ekspeditorja na Pragarskem, ki je ušel, ko je pošto oškodoval za znatno svoto. — Samomori med vojaki. Med vojaki 10. kora se je izvršilo v Galiciji od 1. do 27. januv. t. l. 27 samomorov! — Zastrupljeno kosilo. Na gradu de la Grillere grofa de Bethune se je kuhar „zmotil“ in je v jed dal neko strupeno tekočino. Grof in vsi na obed povabljeni gostje so bili zastrupljeni. Grof je takoj umrl, njegovi gostje so težko bolni. — Nemci in češka trgovina. V Draždanih se je ustanovilo društvo, ki bode delovalo na to, da se bojkotujejo vse one češke tvrdke, ki ne dopisujejo češki. — Vojaško godbo bojkotirajo Čehi v Budjejevicah, ker častniki niso smeli udeležiti se zabave na korist češkega šolskega društva. — Tatvina v Vatikanu. Prihodnji teden se prične v Rimu obravnava proti peterim osebam, ki so lani ukradle v Vatikanu vrednostnih stvari v znesku 300.000 lir. Glavni obtoženec Pescio je umrl.

Strašen požar v samostanu. Kratko smo že poročali, da je ogenj uničil grški samostan sv. Pavla na gori Athos. Ogenj se je pojavil v petem nadstropju in je najprej zadivjal po lesenih samostanskih stopnjicah. Rešiti so se mogli s pomočjo vrvi samo redovniki, ki so spali v prvem nadstropju, iz zgornjih nadstropij so menihi skakali skozi okna. Dvajset redovnikov se je tako težko poškodovalo, mnogi drugi so dobili nevarne opekline. Devet menihov in prior se ni moglo rešiti iz ognja. Zgoreli so v ognju. Cerkev, ki stoji na samostanskem dvorišču, je ostala nepoškodovana.

Gospa Dewet, soproga glasovitega burskega generala, zaprta je v koncetracijskem taboru v Johannesburgu skupno s svojimi osmerimi otroci, od katerih ji je v tem taboru že eden otrok umrl. Gospa Dewet je bila še nedavno svobodna v Johannesburgu, kjer so jo podpirale neke burske rodovine iz oranjske republike. Ko so Angleži raztrobili vesti, da so jo velikodušno pustili prosto in da skrbe za njen živež, je gospa Dewetova javno protestirala proti tej izmišljotini. „Velikodušni“ Angleži so se s tem maščevali, da so jo radi tega protesta zaprli v koncentracijski tabor.

Sejmi po Slovenskem od 3. do 8. februvarija. Na Kranjskem: 3. Žužemberku, Novem mestu, Lukovcu, Loškem potoku in Metliki; 5. v Borovnici; 6. Črnomlju, Št. Jerneju; 7. v Gor. Logatcu; 8. v Ljubljani. — Na slovenskem Štajerskem: 3. pri Sv. Mariji v Jareniki, na Dobrni, v Lipnici in Št. Jakobu pri Kolbiji; 4. v Celju; 5. v Ptuju in pri Sv. Petru; 6. v Gornjem gradu in Š štanju. — Na Koroškem: 3. v Frežah in Kutarčah. — Na Primorskem: 3. v Hrpeljah, Smarji in Glemoni; 6. v Gorici in dne 7. v Glemoni.

Društva.

(Prostovoljno gasilno društvo v Mostah) priredi veselico v nedeljo, dne 2. svečana l. 1902 v prid gasilnega orodja v prostorih gostilne in kavarne „pri malem slonu“ v Vodmatu. Vspored: Tombola, godba, ples, prosta zabava. Vstopnina 40 vin. Častiti delujoči in podporni člani so vstopnine prosti. Začetek ob 6. uri zvečer. K tej veselici vabi najuljudneje

odbor.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki) vabi k predpustni veselici, katero priredi v nedeljo, dne 2. t. m. v društveni dvorani. Vspored: 1. Iv. pl. Zajc — Farkaš: Frankopanka, udarja tamburaški zbor. 2. Anton Foerster: Kitica slov. narodnih pesmi, poje moški zbor. 3. Junger — Farkaš: Polka française, udarja tamburaški zbor. 4. * * * Složno, braćo mila, poje moški zbor. 5. C. R. Waldow — Farkaš: Burska bojna koračnica, udarja tamburaški zbor. 6. A. Kržič: Izgubljena suknja. Burka v enem dejanji. Začetek točno ob ½7. uri zvečer. Vstopnina. Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 h, stojišče 40 h. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 1. febr. V proračunskem odseku je govoril danes posl. Povše o slovenski univerzi, izražajoč nado, da bode vlada tudi Jugoslovanom priznala isto, kakor drugim narodom.

Dunaj, 1. febr. Slovenski poslanci so imeli včeraj razgovor z ministerskim predsednikom. Izjavili so, da absolutno ne vsprejmo po referentu predlagane resolucije, ter da bode njih postopanje odvisno od stališča vlade, ki je bo zavzela napram tej resoluciji v odseku. Izvajali bodo brezobzirno vse konsekvence.

Dunaj, 1. februvarija. Včeraj je Wolf po svoji izvolitvi prvič prišel v državni zbor. Predstavil je naučnemu ministru neko deputacijo.

Dunaj, 1. jan. Večina državnozborskih klubov je sklicana za v ponedeljek popoludne in torek dopoludne.

Trst, 1. feb. V včerajšnji seji obč. sveta se je sprejel protest proti dvojezičnim napisom na istrski železnici.

Zagreb, 1. febr. V hrvaških listih se kaže silno razburjenje, ker je načelnik kluba hrvaške delegacije v Budimpešti pozdravil Szela in Apponyja mažarski, a ona sta mu tudi mažarski odgovorila. Prejšnja leta je predsednik vedno govoril hrvaški, a odgovor je bil nemški. Szel je ostro naglašal jedinstveno državo.

Zader, 1. februvarija. Tudi dalmatinski Hrvati nameravajo slediti vzgledu obeh opozicijskih strank na Hrvaškem in izvršiti fuzijo pravašev in Obzorašev.

Praga, 1. jan. Vesti, da bode nadvojvoda Jožef Avgust stalno bival na Hradčanih, se ne potrjujejo.

Zofija, 1. februvarija. Projektovani obisk kneza Ferdinanda v Petrograd izostane.

Berolin, 1. februv. Ravnateljstvo pruskih drž. železnic je določilo 500 milijonov mark za zgradbo novih železnic.

Berolin, 1. febr. Roparski morilec Kneissel je pomiloščen v dosmrtno ječo.

Monte Carlo, 1. februvarija. Santos Dumont bode s svojim zrakoplovom letel preko sredozemskega morja.

Neapolj, 1. febr. Z velikimi slovesnostmi so se vsprejele laške čete, ko so se vrnile iz Kitajske. V ta namen pride jutri kralj v Neapolj.

Bruselj, 1. febr. Iz Haaga brzojavljajo: Korak nizozemske vlade v prilog premirja se je izvršil vsled inicijative kraljice Viljemine. Predsednik Krüger se še obotavlja in noče pooblastiti nizozemske vlade za posredovalko.

London, 1. februv. Glasom včeraj objavljenega izkaza o angleških izgubah v Južni Afriki so v boju dne 28. m. m. pri Abrahamskraalu padli polkovnik Dumoulain in 8 mož, sedem mož je pa ranjenih.

Prihodnjo sredo

javno predavanje

č. g. dr. Evgen Lampe-ta

v „Katoliškem Domu“,

Začetek ob ½8. uri zvečer. — Vstop prost.

Umrli so:

31. januvarija. Ivan Uranič, delavec, 65 let, Tržaška cesta 20, carcinoma ventriculi.

V hiralnici:

31. januvarija. Elizabeta Leskovc, gostija, 69 let, caries multicul. cularis.

Dunajska borza

dné 31. januvarija.

Skupni državni dolg v notah	100·90
Skupni državni dolg v srebru	100·80
Avstrijska zlata renta 4%	120·50
Avstrijska kronska renta 4%	98·—
Ogerska zlata renta 4%	119·80
Ogerska kronska renta 4%	96·80
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1604·—
Kreditne delnice, 160 gld.	673·50
London vista	239·40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem drž. velj.	117·12½
20 mark	23·44
20 frankov (napoleondor)	19·03
Italijanski bankovci	93·30
C. kr. cekini	11·31

Zitne cene

dné 31. januvarija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K	9·84	do	9·85
Rž za pomlad	„	8·23	„	8·24
Koruza za maj-junij	„	5·77	„	5·78
Oves za pomlad	„	7·77	„	7·78

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K	9·56	do	9·57
„ „ oktober	„	8·41	„	8·42
Rž za april	„	8·08	„	8·09
Oves za april	„	7·50	„	7·51
Koruza za maj	„	5·45	„	5·46

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K	9·70	do	10·45
„ južne žel.	„	9·90	„	10·35
Rž „ „	„	8·15	„	8·30
Ječmen „ „	„	7·20	„	8·60
„ ob Tisi	„	7·75	„	7·75
Koruza ogerska, stara	„	5·65	„	5·75
„ „ nova	„	5·50	„	5·60
Činkvant „ stara	„	6·50	„	7·00
„ „ nova	„	6·15	„	6·50
Oves srednji	„	7·70	„	7·25
Fižol	„	7·75	„	10·75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
31	9 zveč.	744·3	0·2	sr. jzah.	sneg	
1	7. zjutr.	738·2	—2·5	sr szah	sneg	4·0
	2. popol.	738·4	—1·4	sl. jvzh.	»	

Srednja včerajšnja temperatura 1·0 normale: —1·7°

---

122 (1—1)

Izjava.

Podpisani obžalujem in prekličem s tem vse žaljive besede, katere sem sploh in 19. t. m. še posebej o našem kaplanu, č. g. **Vojtehu Hybášek**, govoril, in izjavljam, da omenjeni gospod ves čas svojega službovanja v naši fari vsestransko in natančno izpolnjuje svoje dolžnosti. Le slepo sovraštvo radi volitev in brezvestno ščuvanje drugih me je zmotilo, da sem gospoda kaplana surovo žalil in obrekoval.

Ob enem se mu tukaj javno zahvaljujem, da mi je vse razžalitve odpustil in daljše sodnijsko postopanje proti meni ustavil.

V Smledniku, 25. prosinca 1902.

J. Jeraj.

Pekarija

na zelo ugodnem kraju **se dá v najem.** Sprejme se pa tudi pek na mesečno plačo. Za družino je stanovanje na razpolago. — Sprejme se samo človek lepega krščanskega življenja. — Oglasiti se je pri **Martinu Kordiš-u**, posestniku in trgovcu na Hribu št. 40, pošta Travnik, Kranjsko. 115 3—2

Zahvala. 136 1—1

Za mnogobrojne dokaze toplega sočutja, ki so nam došli ob prebridki izgubi našega iskrenoljubljenega očeta, tasta in starega očeta gospoda

Valentin Sušnik-a

zasebnika, častnega meščana in bivšega župana škofjeloškega itd.

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, osobito preč. gg. duhovnikom in p. o. kapucinom, gg. uradnikom, sl. občinskemu svetu, sl. šolskemu vodstvu, sl. društ.: čitalnici, bralnemu in gasilnemu društvu, posebno pa še prijateljem iz Kranja, Ljubljane in Litije, vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi gg. pevcem bralnega društva za ganljivo petje bodi vsem najiskrenejša zahvala.

Škofja Loka, 31. januvarija 1902.

Žalujoči ostali.

VABILO

na

redni občni zbor

konsumnega društva pri D. M. v Polju

reg. zadruga z neomejeno zavezo.

Zbor se bode vršil na Slapu hiš. štev. 49

v društvenih prostorih

v nedeljo, 16. febr. 1902 ob 3. uri popoldne.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi vse zadružnike

139 1—1 *Načelstvo.*

Vabilo

k

IV. red. občnemu zboru

Kmet. društva v Ribnici

registrovana zadruga z omejeno zavezo

kateri bode

v nedeljo, dne 16. februvarija 1902

po kršč. nauku v društveni hiši št. 3—4 v Ribnici v stanovanji Hranilnice in Posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računa za leto 1901.
4. Volitev 5 članov načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Raznoterosti.

V Ribnici, dne 31. januvarija 1902.

132 1—1 Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

„Kmetijskega društva na Blokah,

registr. zadruge z omejeno zavezo“,

ki se vrši

dné 16. februvarija 1902

ob ½3. uri popoldne

v prostorih tukajšnje „Posojilnice“ pri fari.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobritev računa za l. 1901.
3. Volitev 4 članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Volitev razsodišča.
6. Slučajnosti.

130 1—1 *Načelstvo.*

Tovarna lesnih izdelkov

Alojzij Kanc,

Ljubljana, Dunajska cesta

se priporoča v napravo **oken, vrat, stolov. miz** sploh vseh sličnih predmetov, zagotavljajoč dober izdelek po nizki, konkurenčni ceni. 100 4—4

VABILO

na

III. redni občni zbor

Krščanskega gospodarskega društva v Idriji,

registr. zadruge z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil

v nedeljo dné 23. februvarija 1902

ob 4. uri popoldne

v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1901 in razdelitev čistega dobička.
4. Dopolnilna volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva, razsodišča ter skladiščnega nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V Idriji, dné 30. januvarija. 1902.

137 1—1 *Načelstvo.*

VABILO

na

III. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Sodražici,

registr. zadruge z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

dné 16 februvarija 1902

ob ½4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Potrjenje računa za l. 1901.
3. Volitev 3 članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva in razsodišča.
5. Razni predlogi in nasveti.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

131 1—1 *načelstvo.*

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastiška potovanja po celem svetu v popolni istini.

Danes v soboto 1. febr. zadnjič razstavljeno:

Zanimivo potovanje skozi Draždane s slikovito okolico.

V nedeljo 2. do vštetega 8. februvarija:

Nova krasna serija! **Mehika.** Nova krasna serija!

Tisoči priznanj. Premovano z 32 deloma zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 127 1—1

Vstopnice za dorasle 40 h, za otroke, dijake in vojake od narednika niže 20 h.

Poslano.

Na mnogostranska vprašanja kedaj se **gostilna**

pri „Gambrinu“

v **Židovski stezi št. 2 otvori**, izjavljam, da sem isto prevzel ter jo bom dné **12. februvarija otvoril.**

Vsled tega sem pri tvrdki F. M. Schmidt že izstopil, da pripravim vse potrebno.

138 1—1 **Ivan Kenda.**

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Hrvatske, septembra 1901.

Blag. g. **Milan Levstek**, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobrotu Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog **medicinskog ribjog olja**, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr. 1172 9

Pozdravljam in ostajam Vam udani

Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gld.

Zaloga vseh znanih preizkušenih **domačih zdravil, homeopatičnih zdravil, špecialitet, kirurgičnih priprav in obvez, najfinejših parfumov, medicinličnih in tealetnih mil. — Medicin. cognac, pristno somatose krepčujoče vino. — Malaga, marsala, sherry, vsakevrstni čaj** itd. itd.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Sveži

pustni krofi

so dobiti **vsak dan** v slaščičarni in pekarni 16 5—5

Jakob Zalaznik,

Stari trg štev. 21.

V najem se dá

prodajalnica

z mlinom in žago na vodo, obširnimi skladišči, kletjo in stanovanjem pri **A. Ličan-u v Ilirski Bistrici.** Letni promet znaša okoli 200.000 kron; trgovina obstoji 32 let, je zelo razvita in dobro upeljana. Mlin služi izključno za lastno prodajo, oddá se pa tudi brez mlina in žage.

Oglasiti se je pri gospej **Ivani Ličan v Ilirski Bistrici.** 88 3—3

Salame

iz šunke, domače po 1 gld. 20 kr. klg., dunajske po 80 kr. šunke brez kosti po 90 kr. in 1 gld. 10 kr. klg., šunka s kožo 70 kr., suho meso in slanina 70 kr., prašičje glave brez kosti 40 kr. klg., kranjske klobase, velike, po 18 kr. ena; tudi slivovko, borovničarja, brinjevec po 1 gld. 40 kr. liter pošilja po povzetji.

Janko Sirc

55 3 3 **v Kranju.**

Vsak dan

najfinejše in sveže

pustne krofe

priporoča

slaščičarna R. Kirbisch

Ljubljana, Kongresni trg. 1255 8—7

Prodaja stavbišč

Zemljišče, ki meri 13.882 □ sežnjev, najlepše lege za stavbišča stanovanj, na okrajni cesti Glince-Podrožnik in na mestni meji Glince-Rožna dolina, tikoma na novo projektovane ceste za c. kr. tobačno glavno tovarno proda v manjših in večjih parcelah □ seženj od fl. 1·— do fl. 2·50 kr. 102 3—2

Janko Traun Glince pri Ljubljani.

Vsako število

desk in tramov

kupuje po ugodni ceni in proti **takojšnjemu plačilu.** 124 20—1

Anton Deghenghi

lesni trgovec na Knezovem posestvu zraven „Figovca“

Dunajska cesta, Ljubljana.

Velika ✻ ✻ Velika

✻ izbera izbera ✻

finega starega vina

v buteljkah

Bordeaux-vina i. dr.

po zelo znižanih cenah

na prodaj

dokler ne poide zaloga pri

Iv. Hafnerju, 94 10—3

pivarna, Sv. Petra cesta št. 47

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Vel ki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo **veliko zalogo barvanih prstenih**

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. **Cene nizke.** 36 52-4

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Francoski veliki kapitalisti

kupujejo posestva z industrijo ali brez nje.

Ponudbe sprejema pooblaščenec gosp. **I. Weiss, Gradec Pfarrgasse** (Thonethof.)

Molčljivost zajamčena. 133 1—1

Prodá se dobro ohranjen, kar za uprego uravnan 90 3-2

omnibus

za osem oseb po jako nizki ceni pri tvrdki **Garich na Rimski cesti 17 v Ljubljani.**

Učenko

14 let staro, z dobrimi šolskimi spričevali, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožno, **sprejmeta takoj** 11? 3—1

Lebinger & Bergmann

trgovina z mešanim blagom **v Litiji.**

Sveče za cerkev,

pristno, zanesljivo blago,

priporoča po zmerni ceni

L. POKORNY,

svečar 1180 17

v Celji, Gledališke ulice št. 3.

Najcenejši kraj za nakupovanje politiranega ali pobarvanega pohištva za bale in vse druge priložnosti je pri

IVAN DOGAN-u

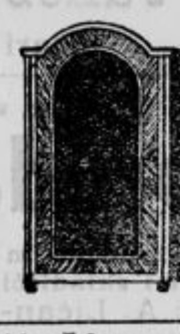

mizarju in prodajalcu sobne oprave v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši.

Ceniki s podobami postelj, različnih omar, miz, stolov itd zastonj in franko. 8 (3)

Redka prilika!

New-York in **London** nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne **gld. 6·60,** in sicer:

6 komadov najfinejših **namiznih nožev** s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. **pat. srebrnih vilic** iz enega komada;
6 kom. amer. **pat. srebrnih jedilnih žlic.**
12 kom. amer. **pat. srebrnih kavnih žlic;**
1 kom. amer. **pat. srebrna zajemalnic za juho;**
1 kom. amer. **pat. srebrna zajemalnica za mleko;**
6 kom. ang. **Viktoria čašič za podklado**
2 kom. efektnih **namiznih svečnikov;**
1 kom. **cedilnik za čaj;**
1 kom. najfin. **sipalnica za sladkor.**

42 komadov skupaj samo **gld. 6·60**

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **gld. 6·60.** Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek, in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro,** ki je posebno prikladna kot

ženitovanjsko in priložnostno darilo,

kakor tudi **za vsako boljše gospodarstvo.**

Dobiva se edino le v 133 6—3

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši ameriičanskega patent. srebrnega blaga

na Dunaju, II., Rembrandstr. 19 R.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko. (Zdrava kovina.)

Izvleček iz pohvalnih pisem:

Pilis, 24. avg. 1896. (Pešt. komitat.)

Vaše blagorodje!

Sem zelo zadovoljen z garnituro. Prosim pošljite moji svakinji baronici Nyary roj. Somogyi v Szante tri take garniture **baron Julij Nyary.**

Gradec, 13. jun. 1897.

Z Vašo amer. patent. srebrno zbirko sem zelo zadovoljen. Priporočal bom Vaše blago svojim znancem. S spoštovanjem **Ant. Marx,** c. kr. policijski uradnik.

S patent. srebrno garnituro sem prav zadovoljen; prosim še za štiri take garniture. — **Egidij Gassner,** župnik v uradu Jenesien pri Bolzanu, Tirolsko.

Računski sklep

„Hranilnice in posojilnice v Cerknem" za IX. upravno leto 1901.

Denarni promet.

Št.	Prejemki		K	v
1	Stanje gotovine v blagajni konec l. 1900		8436	99
2	Prejete hranilne vloge		168801	03
3	Vrnjena posojila		28844	17
4	Prejete obresti od dolžnikov		12973	71
5	Vplačani glavni deleži	480·—		
6	„ opravilni deleži	148·—	628	—
7	Vplačana pristopnina		96	—
8	Prejete pristojbine za upravne stroške		411	35
9	Vzdigojen naložen denar		96942	37
10	Obresti od naloženega denarja		72035	05
11	Prehodnji zneski iz l. 1900	1038·38		
	„ „ „ „ 1901	200·—	1238	38
12	Povrnjeni rentni davek iz l. 1900		106	65
			390513	70

Št.	Izdatki		K	v
1	Vzdignjene hranilne vloge		131362	24
2	Vzdigujene obresti hranilnih vlog		1159	02
3	Dana posojila		38839	—
4	Upravni stroški		1821	41
5	Najemščina		192	—
6	Inventar		330	—
7	Vzdignjeni glavni deleži	120·—		
	„ opravilni deleži	92·—	212	—
8	Naloženi denar		211517	71
9	Prehodnji zneski iz l. 1900	800·—		
	„ „ „ „ 1901	200·—	1000	—
10	Rentni davek in pristojbine		486	18
11	Povrnjene obresti		142	29
12	Za dobrodelne namene		310	—
13	Nagrade		448	—
14	Izplačana dividenda deležev		609	34
15	Razni stroški		20	—
16	Stanje gotovine koncem leta 1901		2064	51
			390513	70

Račun zgube in dobička.

Št.	Debet	K	v
1	Najemščina	192	—
2	Upravni stroški	1821	41
3	Za dobrodelne namene	410	—
4	Rentni davek in pristojbine	486	18
5	Dividenda deležev	612	85
6	Izplačane obresti hranilnih vlog	1159	02
7	Kapitalizovane obresti	26203	33
8	Predplačane obresti za leto 1902	1650	37
9	Zaostale obresti v letu 1900	24965	30
10	Odpis inventara	104	07
11	Povrnjene obresti	142	29
12	Nagrade	348	—
13	Razni stroški	20	—
14	Čisti dobiček	1548	47
		59663	29

Št.	Kredit	K	v
1	Prejete obresti	12973	71
2	Pristopnine	96	—
3	Obresti od naloženega denarja	18180	79
4	Zaostale obresti od posojil	26062	15
5	V l. 1900 za l. 1901 predplačane obresti	1939	29
6	Pristojbina	411	35
		59663	29

Bilanca.

Št.	Aktiva	K	v
1	Inventar	936	68
2	Posojila	324505	68
3	Zaostale obresti	26062	15
4	Naloženi denar pri druzih zavodih	339500	66
5	Gotovina konec l. 1901	2064	51
		693069	68

Št.	Pasiva		K	v
1	Deleži		15096	—
2	Hranilne vloge	K 638.718·53		
3	Kapitalizovane obresti	„ 26.203·33	664921	86
4	Predplačane obresti od posojil		1650	37
5	Rezervni fond		7843	06
6	Neizplačane dividende deležev		2009	92
7	Čisti dobiček		1548	47
			693069	68

Promet v letu 1901 je bil sledeči:

Vseh prejemkov 390.513 K 70 vin.
„ izdatkov 388.449 „ 19 „
Skupaj . 778.962 K 89 vin.

V Cerknem, dné 31. decembra 1901.

P. Bevk l. r., tajnik. **A. Kosmač** l. r., načelnik. **I. N. Murovec** l. r. blagajnik.

F. Gantar l. r., **Blaž Čufar** l. r., **I. Jereb** l. r., **Anton Sedej** l. r., **Andrej Kobal** l. r., **Ivan Peternelj** l. r., **And. Jeran** l. r., **I. Mlakar** l. r., **I. Moškat** l. r., **Anton Tušar** l. r., **Jakob Peternelj** l. r., **Blaž Rink** l. r.

odborniki.

Franc Tavčar l. r., **Valentin Jež** l. r., računska pregledovalca. 122 1—1

Kupiti želi

najboljše

sirovo maslo (Theebutter) in sir (Topfen)

mlekarija Manser v Opatiji. 111 3—2

Vposlatev vzorcev se želi.

Likér „Monte Christo".

Velika posebnost med likérji, čudovitega okusa.

Krepčalo za želodec.

Na prodaj po vseh boljših avstro-ogerskih trgovinah kolonijalnega blaga in delikates.

Odlikovan s 84 medaljami prve vrste.

Josip Archleb in dr.

parna destilacija v Pragi.

V Ljubljani je na prodaj pri trgovcih: **Karol Planinšek, Ant Krisper, Viktor Schiffer, Franc Bergant, Ivan Bahovec, Anton Korbar** in v kavarni **„pri Slonu".** 1191 20—10

E. Zbitek-ov v Novi Štifti pri Olomucu

zavod za izdelovanje steklenomozaičnih božjih grobov, lurških duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu.

Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja katol. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd. 132 4-3

Ilustr. ceniki zastonj. Vse pošiljatve zajamčene.

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni **prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje** in **redilnost,** telo **jači** in **krepi.** Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za **narejanje krvi,** raztopljive **fosforno-apnene soli,** ki so v njem, pa posebno pri **slabotnih otrocih** pospešujejo **narejanje kostij.**

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. = 2 K 50 h. po pošti 20 kr. = 40 h več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup.** Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime **„Herbabny"** vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo **uradno registrovano varstveno znamko** na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit"

VII./1, Kaiserstrasse 73—75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 128 20—13

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: **v Ljubljani:** A. Mardetschläger, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; **Celje:** O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; **Reka:** F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler, Ant. Mizzan; **Breze:** G. Elsässer; **Sovodenj:** F. Kordon; **Celovec:** P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; **Št. Vid:** A. Schiebl; **Trbiž:** J. Siegl; **Trst:** C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, M. Ravasini; **Beljak:** Jobst & Schneider, L. Assmann; **Črnomelj:** F. Haika; **Velikovec:** J. Jobst, **Volšperk:** J. Huth.

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

pripoznano **izvrstno bolečine olajšujoče mazilo** je dobiti steklenica po K —·80, K 1·40 in K 2·— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 1152 28—10

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v **izvirnih steklenicah** z našo varstveno znamko **„sidro"** iz **Richterjeve** lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot **pristni izdelek.**

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabethstrasse 5.

Obrtno priporočilo.

Slavnemu občinstvu dajem na znanje, da

nožarsko in bicikljiško obrt

mojega ranjcega soproga **Josip Kolarja** pod tem naslovom in vodstvom spretnega delovodja nadaljujem. — Prosim slavno občinstvo tudi meni enako zaupanje izkazovati. Objednem obvestim vsakoga na mojo bogato zalogo **bicikljev, ter bicikljiških potrebščin in nožarskih izdelkov, kakor tudi vsaktera popravila, dalje pobakrenje in ponikljanje z električno silo najceneje in s točno postrežbo.**

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Kolar vdova Alojzija Kolar.

93 3—3

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.**

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 566 52-35

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Gostilna TRAUN

Glince, Tržaška cesta št. 3

priporoča naslednja vina:

103 3—2

Rudeče istrijansko	leta	1901	24	kr. liter
Črno „	„	„	28	„ „
Rumeno „	„	„	28	„ „
Teran „	„	„	36	„ „
Rumeno hrvatsko	„	1900	40	„ „
Renula goriška	„	1901	40	„ „
Cviček dolenjski	„	1900	44	„ „
Rumeno staro štajersko	„	1898	48	„ „
Pivo Puntigamsko			20	„ „

istotako po najnižji ceni buteljska vina kakor: **Refoška, Marsala, Muškatelec, Wermouth, Ribezel, Graševina in Šampanjec.**

Dobivajo se tudi **mrzla in gorka jedila** po najnižji ceni.

Pristno vino zastonj

ne more zahtevati nikdo, a po čudovito nizkih cenah dobi vsakdo **le pristna, dobra vina**

pri Cenkarji v Gradišči 6!

Priporoča se torej vsakomur, da se prepriča in poskusi.

Cene so te-le:

Istrijansko novo	1 liter	28,	čez ulico	24 kr.
Rihenberger nov	„	32,	„	28 „
Cviček rudeč	„	36,	„	32 „
Istrijansko staro	„	40,	„	36 „
„ „	„	48,	„	44 „
Črno vino	„	40,	„	36 „
Refoško	„	64,	„	60 „
Muškatelec	„	56,	„	52 „
Stara brženka	„	80,	„	70 „
Pelinkovec (vermut)	„	1·—,	„	90 „

Kdor pa vzame 10 litrov skupaj, 91 3—2

dobi 1 liter zastonj!

Med. dr. Démeter vitez Bleiweis Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v vratu in nosu

ordinira

na Resljevi cesti štev. 7

od 3. do 5. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne. 106 3—3

20 10—2

VIZITNICE

priporoča

KATOL. TISKARNA.

Mladeniški cvet.

Dijaški molitvenik.

Flos juvenilis

Libellus precum in usum studiosae juventutis

priporoča

prodajalnica kat. tiskovnega društva (H. Ničman.)

Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h, v usnji z rudečo obrezo 2 K 60 h. Po pošti 20 h več.

Št. 4022. 135 1—1

Razglas.

V ponedeljek 3. svečana letos popoludne ob 3. uri vršila se bode v tovornem skladišču južne železnice

prostovoljna javna dražba 2 vagonov koruze,

katera se bode prodala za vsako ceno.

Dražbeni pogoji naznanili se bodo kupcem pred pričetkom dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 30. januvarija 1902.

Častiti gg. ženini in neveste!

Največja izbira lepih

zaročnih in poročnih prstanov, ur, verižic, uhanov in brošk najnovejše vrste.

Namizna oprava (Besteck), **svečniki** itd.

Veliki novi ceniki s koledarjem zastonj in poštnine prosti.

Uljudno vabim in se priporočam 50 9—7

Fran Čuden, urar, trgovina z zlatnino, srebrnino, šivalnimi stroji in bicikli v Ljubljani.

Naznanilo in priporočilo.

Pesa za krmo.

Umetni in trgovski vrtnar

Alojzij Korsika

v Ljubljani

priporoča preč. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu svojo **bogato zalogo poljskih, zelenjadnih in tudi cvetličnih semen.**

Edina na Kranjskem, res strokovno urejena

semenska trgovina

katera goji **nad 325 semenskih vrst,** za katere kaljivost in pristnost jamčim.

Nadalje se dobé tudi **mnogovrstne rastline,** kakor tudi **lepotni grmiči, vrtnice, cvetlice v loncih** i. t. d.

Posebno pa se priporočam za

izdelovanje šopkov in vencev

svežih in suhih s trakovi in napisi in vse v mojo stroko spadajoče predmete, ter zagotavljam najnižje cene.

Za obilne naročbe se priporoča z odličnim spoštovanjem

81 (5—2) **Alojzij Korsika.**

Ilustrovani cenik za leto 1902 se dobi brezplačno.

Stanje hranilnih vlog: **15 milijonov K.**

Rezervni zaklad: okroglo **350.000 K.**

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno - hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno. 21 (6)

Predtiskarija.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin, krojaških potrebščin** ter raznega **drobnega blaga** — vse po zelo zmernih cenah. **Monogrami** in **risarije** se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakoršno blago. 18 5

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Novo urejena prva hrvatska tovarna za šaluzije, rolete, lesene in železne zastore na valjoih in kartonaže

G. Skrbić

Ilica 40 ZAGREB Ilica 40

priporoča svoje na glasu solidne, točne in cene 118 12—1

domače proizvode, odlikovane z največjim odlikovanjem.

Moderni stroji! Brez konkurence!

Ceniki zastonj in franko. * * * Poprave točno in po ceni.

** Prave ruske **

galoše

1888. **iz Rige** z znamko ‚zvezda'

Varstvena znamka.

se dobijo po nizki ceni na debelo in drobno samo pri

Anton Krisper in **Vaso Petričič v Ljubljani.**

1175 20—9

Ter nadalje tudi pri sledečih tvrdkah:

Idrija: Valentin Lapajne, Valentin Treven.
Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
Kamnik: Gregor Kratner.
Kočevje: E. Hofmann, Franc Jonke, Franc Bartelme.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Kranj: Marija Pollak.
Krško: Rupert Engelsberger.
Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche, M. Cescutti, Karolina Treo.
Litija: Lebinger & Bergmann.
Novomesto: Josip Medved, M. Barborič.
Postojina: D. Dolničar.
Radovljica: Leopold Fürsager, Frid. Homann, Oton Homann.
Škofja Loka: J. N. Koceli.

Že 62 let obstoječa večkrat odlikovana tvrdka

N. Hoffmann

Mestni trg št. 12

najuljudneje priporoča slavnemu občinstvu, prečastiti duhovčini svojo bogato zalogo vsakovrstnih **žepnih, kuhinjskih, namiznih, vrtnarskih nožev, škarij, finih britev, gumi cevi in vse v nožarsko stroko spadajoče predmete po zmernih cenah** Tu se tudi vsa popravila in vsakovrstno brušenje sprejema in najboljše izvrši. 101 4—2

Ivana Bizjak-a

Bermaline-pecivo

z varstveno znamko

v Ljubljani, Poljanska cesta 25.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da izdelujem od 1. januvarija sem

Bermaline-pecivo

in sicer: **Bermaline-kruh, Bermaline-namizni kruh, Bemaline-kolače, Bermaline-prepečenec I. in II.** in **Bermaline-bisquit**.

To pecivo ima poleg krepilne lastnosti izredno slast in pri rednem uživanju znatno množi moči pri zdravih in bolnih, in ima torej največ redilnih snovi za slabokrvne, na želodcu bolne, slaboživčne, bledične, na pljučih bolehajoče osebe in rekonvalescente. 98 3—1

Le samo jaz imam na Kranjskem pravico za izdelovanje tega peciva.

Denarni promet do 30 sept. 1901: **K 17,006.531·88.** Stanje vlog dné 30 sept. 1901: **K 7,263.956 34.**

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4½%

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 1. ure. 1034 29

Najboljša

kavina primes

je in **ostane**

Tschinkel-na kavini zdrob

iz

Ljubljane.

128 10—1

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9 poleg „Figovca"

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelanih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinejšega

Okvirja tudi slike in podobe: prenavlja in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVGUST AGNOLA v Ljubljani,** *v polnem in lepem soglasju z gotsko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanijski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.*

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih, strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, *da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zaupamo slična dela.*

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. *Priporoča se kar najtopleje vsem. posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.*

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februvarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Cene jako nizke.

Prevzema tudi vsa **stavbinska steklarska dela** ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega **steklarskega blaga.** 737 52—27

Nakup in prodaja
vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarična delniška družba
„MERCUR"
I., Wollzeile 10 in 13. Dunaj. I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh**, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni nasvèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.** 134 6

Izdajatelj Dr. Evgen Lampe. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.